

**REFERAT AF KTO'S
EKSTRAORDINÆRE REPRÆSENTANTSKABSMØDE
DEN 22. MARTS 2002**

1. Valg af dirigent

Formanden bød velkommen til KTO's ekstraordinære repræsentantskabsmøde.

Formanden foreslog på bestyrelsens vegne valg af Max Haugaard Nielsen, LC, til dirigent.

Der var ikke andre kandidater, og Max Haugaard Nielsen valgtes til dirigent.

Dirigenten takkede for valget og konstaterede, at repræsentantskabsmødet i henhold til vedtægternes § 4 var lovligt indkaldt.

Dirigenten konstaterede ved opråb, at følgende organisationer ikke var til stede:

Dansk Formands Forening
Dansk Frisør- og Kosmetikerforbund
Dansk Navigatørforening
Forbundet af Træ-Industri-Byg
Foreningen af Havnefogeder i Danmark
LederForum

Endelig konstaterede dirigenten, at der ingen bemærkninger var til dagsordenen for mødet.

2. Orientering om aftale- og overenskomstfornyelsessituationen pr. 1. april 2002

Formanden sagde med henvisning til mæglingforslaget fra forligsmanden, at der var tale om en historisk situation, idet det var første gang nogen sinde, at et KTO-forlig var blevet til ved forligsinstitutionens hjælp. Som forhandler følte han det naturstridigt, at der skulle en udefra kommende person til, for at nå dertil, hvor KTO er i dag. Men det var som bekendt ikke muligt selv at nå et resultat.

Han erindrede om, at repræsentantskabet sidst mødtes den 8. februar, og traf beslutning om, at KTO skulle stå samlet som forhandlingsfællesskab i forligsinstitutionen. Set i bakspejlet, mente han, at det var en klog beslutning, fordi der dermed var en rød tråd i forhandlingerne, og fordi organisationerne ikke hver især kunne have modstået det pres, de blev udsat for på samme måde, som KTO kunne.

Han henviste til, at han på det ekstraordinære repræsentantskabsmøde den 8. februar var inde på risikoen for at forligsmanden på et tidspunkt ville fremlægge en mæglingsskitse,

hvor forlodsfinansieringen var en del højere end 1,5 % - og måske tættere på 2,2 % end på 1,5 % samtidig med, at en eller flere af de elementer, KTO drøftede i forbindelse med opfyldelsen af arbejdsgivernes krav om forlodsfinansiering, var væk.

Gik det så sådan?

Både ja og nej.

Ja, fordi forlodsfinansieringen kom til at ligge et sted imellem parternes synspunkter - 1,5% og 2,2%. Og de øvrige elementer blev ikke præcis, som KTO kunne ønske. Et enkelt element var endda helt forsvundet.

Nej, fordi balancen mellem forlodsfinansieringens størrelse, som blev på 1,87%, og de øvrige elementer, hvor de fleste er kommet i hus, fortsat er til stede.

Han redegjorde herefter for hovedelementerne i forligsmandens mæglingskitse, idet han koncentrerede gennemgangen om de emner, som ikke var på plads, da KTO kom i Forligsinstitutionen:

- Generelle lønstigninger – et resultat på 5,55%, hvilket er over inflationsskønnet på 5,1%
- Forlodsfinansiering

I diskussionen af forlodsfinansieringen inddrog KTO de kompensationskrav, der relaterede sig til ny løn, nemlig opmand, ”vende-bunke”-kravet og løngarantiordningen. Med hensyn til opmanden fandt han, at aftaleretten i ny løn var blevet sikret således, at arbejdsgiverne ikke fremover ensidigt kan fastsætte lønnen. Det har også betydning, at der er indført en 4. fase, hvor alle sager kan prøves. ”Vende-bunke”-kravet var blevet mere end opfyldt, idet det nu hedder: *”Lønforholdene for den enkelte ansatte skal vurderes ved den årlige lønforhandling”*. Løngarantiprocenten var også blevet forbedret, idet den nu skulle tillægges 72% af forlodsfinansieringen, mod hvad der svarede til 60% ved OK-99.

Under forhandlingerne kom parterne mange gange ind på arbejdsgivernes budgetforudsætninger for et KTO-forlig. Især, at arbejdsgiverne kun kunne udmønte 2½% i første aftaleår, inklusive det såkaldte overhæng fra sidste overenskomstperiode. Disse budgetforudsætninger giver en skæv profil i resultatet således, at der udmøntes meget lidt første år, en hel del 2. år og mere gennemsnitligt i 3. år.

Han håbede, at det var sidste gang med disse meget skæve udmøntningsprofiler. Dette indsnævrer og komplicerer forhandlingsmulighederne, og der opstår underlige udsving i udmøntningen i de enkelte år. Det risikerer også at give en temmelig ujævn udmøntning, når der forhandles ny løn.

KTO mente, at hensynet til disse budgetforudsætninger skulle have en pris, hvilket blev opnået ved forbedringer på tjenestemandspensionen og AKUT. Tjenestemandspensionen vil som et helt nyskabende gennembrud blive reguleret med 1% uden for rammen, udover med

de generelle lønstigninger. AKUT forhøjes, så der er bedre dækning af øgede uddannelsesbehov for tillidsrepræsentanter.

KTO kom ikke igennem med kravet om at sikre de generelle lønstigninger i form af et såkaldt hegn. Han bemærkede i den forbindelse, at KTO ønskede et hegn om de generelle lønstigninger med den konsekvens, at forlodsfinansieringen skulle reduceres, hvis reguleringsordningen blev mindre, end skønnet. Arbejdsgiverne pegede på, at i tilfælde af, at reguleringsordningen gav mere end skønnet, skulle der ske en tilsvarende forøgelse af forlodsfinansieringen. Hvis forligsmanden strikkede en sådan ordning sammen, kunne forlodsfinansieringen måske pludselig blive større end det aftalte. Det var ikke, hvad KTO gik efter.

Han kommenterede de beregningsforudsætninger, som KTO lagde til grund for kravet om hegn om de generelle lønstigninger, som var, at arbejdsgiverne hvert år bruger ca. 0,8% mere, end det aftalte. Hvis dette ikke er tilfældet, vil reguleringsordningen udmønte mere end skønnet, det vil sige større generelle lønstigninger end 5,55%, med mindre lønudviklingen på det private arbejdsmarked falder fra det niveau, som kendes i dag. Men da det er uvist, om der kommer mere end 5,55%, henstillede formanden til ikke reklamere for, at der ligger mere end 5,55%. Men dette var også en af bevæggrundene til, at KTO til sidst måtte give sig på kravet om hegnet.

Han henledte opmærksomheden på, at der er en sammenhæng omkring reguleringsordningen, der hedder, at jo større lønudvikling, de kommunalt ansatte har i et år, jo mindre bliver reguleringsordningen i det efterfølgende år – alt andet lige.

Arbejdsgiverne kom i den forbindelse med et sagligt argument mod hegnet om, at jo mere kommunerne bruger udover forlodsfinansieringen i et år til ny løn, jo mere straffes kommunerne i det efterfølgende år. For jo mindre ville der så blive til ny løn, når de generelle lønstigninger skulle sikres i det efterfølgende år.

Han nævnte herefter en række af de forbedringer, som parterne principielt var enige om inden sammenbruddet. I forligsinstitutionen var der enighed om at lægge det til grund, der allerede var opnået enighed om. Han fandt det vigtigt at erindre om indholdet i disse forbedringer, hvor de mest afgørende emner ud over ny løn var ferie, pension, forbedringer og nye rettigheder i KTO's rammeaftaler, fx rammeaftalerne om TR, seniorpolitik og kompetenceudvikling, barselsaftalen, socialt kapital, ny rammeaftale om virksomhedsoverenskomster og funktionærvilkår for alle månedslønnede bortset fra tjenestemænd og elever.

Som forhandlingsleder ville han på baggrund af de beskrevne resultater gerne anbefale KTO-forliget.

Han vidste godt, at der ikke er lige stor begejstring hele vejen rundt, og at nogen havde måtte bide mere i sig end andre. Men sådan var situationen, når KTO delvis var blevet enige med arbejdsgiverne om nogle emner, og delvis havde et mæglingsforslag, hvor der er elementer, KTO kan lide, og andre som KTO har fået stukket ned i halsen. Han tror og håber på et ja ved afstemningen. Resultaterne må fremlægges, og medlemmerne må tage stilling til indholdet.

Som formand for KTO og for KTO i det hele taget havde denne overenskomstfornyelse, som ikke var slut endnu, budt på mange nye udfordringer, fx konfliktkoordineringen og koordineringen af afviklingen af de specielle forhandlinger. Han fandt det tankevækkende, at det denne gang kunne lade sig gøre at afvikle specialforhandlingerne på 3 uger for samtlige 65 organisationer. Dette havde utvivlsomt været hårdt, men med den nødvendige koordinering havde det altså kunnet lade sig gøre så hurtigt.

KTO har fået mange nye erfaringer – og på et tidspunkt, når tiden er til det, skal der gennemføres en evaluering. Der er mange spørgsmål, der efterfølgende må drøftes og vurderes med henblik på, hvordan KTO skal indrettes i fremtiden. Han ville ikke tage forskud herpå – blot sige, at han ville stille sig til rådighed som konsulent, hvis det bliver efter hans tid som formand. Han mente, at de gode erfaringer, der har været i KTO omkring løn- og forhandlingskonferencerne er en form, der måske kan bruges til at drøfte nogle af de problemstillinger.

Han sagde, at det er en vigtig faktor i sådant et forhandlingsforløb, som KTO denne gang har været igennem, hvorledes forhandlerne på KTO-siden har det med hinanden. Han syntes, at kemien var virkelig god, og at der personligt imellem forhandlingsudvalgets medlemmer havde været mulighed for at tale sammen, også om andre ting end lige det professionelle, som forhandlingsudvalget var samlet for at varetage. Han mente, at dette var medvirkende til at bære KTO samlet igennem de til tider særdeles vanskelige forhandlingssituationer, KTO var i – også i det sidste forløb i forligsinstitutionen, hvor forhandlingsudvalget kom under et ganske stort pres. Han takkede forhandlingsudvalget for forløbet, og for den opbakning, han som formand havde mærket undervejs.

Han erindrede om, at repræsentantskabsmødet ikke var som et normalt ekstraordinært repræsentantskabsmøde efter indgåelsen af et KTO-forlig, idet der forelå et mæglingsforslag fra forligsmanden, som nu skulle til afstemning blandt medlemmerne. Repræsentantskabet skulle ikke tage stilling, og derfor havde KTO's bestyrelse heller ikke været indkaldt med henblik på en indstilling til repræsentantskabet.

Repræsentantskabet fik formandens anbefaling med på vejen, for når han kiggede ned igennem kravlisten, kunne han se, at mæglingsforslaget opfylder de vigtigste og også de fleste af de krav, KTO stillede.

Svend M. Christensen sagde, at AC som hovedorganisation ikke havde modsat sig fremsættelsen af mæglingsforslaget.

Dette var ikke ensbetydende med, at AC fandt situationen tilfredsstillende. Tværtimod fandt AC al mulig grund til en dybtgående selvransagelse, der kan forhindre, at KTO kommer i en tilsvarende situation fremover. KTO må overveje, om ikke KTO's forhandlingsystem trænger til en hovedreparation.

Han henviste til, at AC for det første måtte konstatere, at forhandlingerne på det kommunale område var afgørende vanskeliggjort af nogle økonomiske rammer, som staten havde pålagt kommunerne. Han fandt det ikke acceptabelt at skulle forhandle med en forhandlingsmodpart, der på afgørende punkter kun kunne agere som marionet for finansministeren. I disse spørgsmål må løsningen være næste gang at stille op til en samlet forhandling - de offentlige lønmodtagere mod de offentlige arbejdsgivere med henblik på en fastsættelse af rammerne.

Kun på denne måde kan KTO forpligte KTO's reelle modpart i de afgørende spørgsmål om de økonomiske forudsætninger for overenskomstforhandlingerne på det kommunale område.

For det andet har AC måttet konstatere, at der er dybtgående forskelle i, hvad de enkelte organisationer har som hovedkrav i forhandlingerne. AC havde som hovedkrav, at det nye lønsystem skulle omlægges. Andre organisationer havde som hovedkrav, at ny løn skulle afskaffes, og endelig var der organisationer, der mere eller mindre var enige med arbejdsgiverne i, at det nye lønsystem i den nuværende udgave skal stimuleres og formaliseres. AC's prioriteter i en række andre spørgsmål var også forskellige. Et forhandlingsfællesskab fungerer godt, hvis det giver det, der i moderne sprog kaldes "added value" til de enkelte deltagere. Et forhandlingsfællesskab fungerer dårligt, hvis det i realiteten begrænser de enkelte deltageres muligheder for at få gennemført de krav, der prioriteres højest. Han var bange for, at den måde, forhandlingssamarbejdet var realiseret på i realiteten gør det muligt for arbejdsgiverne at få lønmodtagernes kollektiv til selv at undertrykke de organisationer, der har de mest besværlige synspunkter – set med arbejdsgiverøjne. Dette er ikke en holdbar situation, fordi den stiller spørgsmålstegn ved hele legitimiteten af de faglige organisationer.

For det tredje har AC oplevet Forligsinstitutionen anvendt som et instrument, der teknisk og praktisk kan bruges til at banke enkelte obsternasige organisationer på plads. Han var bekymret for, hvorledes denne funktion fremover vil præge forhandlingerne. Med sammenkædningsspøgelset hængende over hovedet vil det være uhyggeligt let at gå efter løsninger, der kun tilfredsstillende lige over halvdelen af medlemmerne. Dette betyder, at den øvrige halvdel af lønmodtagerne bliver snydt og frustreret.

På AC's område er der ved de specielle borde opnået resultater, som kan være særdeles tilfredsstillende for den enkelte organisation. AC's bestyrelse har derfor ikke villet anbefale hverken et ja eller et nej til mæglingsforslaget, men ladet det være op til den enkelte medlemsorganisation – efter en bedømmelse af hvilke specielle resultater, der er opnået – at rådgive medlemmerne om, hvorvidt man skal stemme ja eller nej til mæglingsforslaget.

På AC's område kan dette føre til, at der samlet vil være tale om en vedtagelse af mæglingsforslaget. Han advarede imod at opfatte dette som en tilfredshed med, hvorledes forhandlingerne ved OK02 er forløbet. Han var tværtimod af den opfattelse, at KTO bliver nødt til at tage en dybtgående diskussion om, hvorledes de offentlige aftaleforhandlinger fremover skal føres.

3. Eventuelt

I anledning af, at repræsentantskabsmødet var Poul Wincklers sidste som formand for KTO takkede **Connie Kruckow** formanden for hans store og mangeårige indsats i fagbevægelsen.

Hun henviste blandt andet til, at han som formand for KTO i snart 12 år har spillet hovedrollen i forbindelse med indgåelse af 6 forlig. Hun omtalte hans varetagelse af mange fagpolitiske poster, ex. formandsposten i DKA og FOA siden 1980, Det Kommunale Kartel siden 1990, medlem af LO's forretningsudvalg og hovedbestyrelse, samt internationalt som vicepræsident for European Federation of Public Service Unions også kaldet EPSU. Alt grundlagt med en start som supertillidsrepræsentant på Århus Kommune Hospital.

Selv om hendes tid under hans formandskab blev relativt kort, idet hun først kom ind i KTO's forhandlingsudvalg i sommeren 2000 havde hun ved flere lejligheder været imponeret over formandens evne til i forhandlingssituationer – både på hjemmebane i KTO's forhandlingsudvalg, men især overfor arbejdsgiverne - at have overblik over ofte store og komplekse forhandlingsområder, samtidig med at der var overskud til at lytte, og altid med et venligt glimt i øjet. Hun fandt, at han var en dygtig forhandlingsleder. Hun sagde, at det har været en fornøjelse at have formanden som kollega, sparringspartner og som KTO-formand. Selv om der ikke altid de to imellem var enighed om tingene, er der altid fundet en fornuftig løsning på uenighederne.

Hun takkede på forhandlingsudvalgets og repræsentantskabets vegne for et godt samarbejde og ønskede formanden held og lykke fremover.

Formanden takkede Connie Kruckow for talen.

Han takkede endvidere Max Haugaard Nielsen for ledelsen af repræsentantskabsmødet.

Han sagde, at det nu var medlemmerne, der skulle tage stilling til mæglingforslaget. Resultatet af afstemningen ville blive offentliggjort den 30. april 2002 kl. 9.00. Han gik ud fra, at alle, både dem, der anbefaler et ja, og dem, der anbefaler et nej, samt dem, der forholder sig neutrale, ville give medlemmerne den bedste mulighed for at sætte sig ind i det faktiske indhold i mæglingforslaget. Det enkelte medlem bør have mulighed for at vurdere, hvad der er godt, og hvad der er skidt og foretage en afvejning ud fra egne prioriteringer. Han håbede, at organisationerne vil gøre meget ud af at opfordre medlemmerne til at stemme. Han opfordrede til, at pressen ikke fik lov til at løbe med argumenterne, hvad enten det er for eller imod mæglingforslaget. Han fandt det væsentligt, at mæglingforslaget fremstilles sagligt og korrekt, og at argumenter, der var usaglige eller usande blev imødegået.

Han erindrede om, at et forhandlingsforløb ikke er et "tag-selv-bord". En eventuel utilfredshed efter at KTO - mere eller mindre – havde fået opfyldt de stillede krav, gav anledning til overvejelse om, der er noget galt tidligere i processen, hvor kravene udtages. KTO har ikke en forhandlingsaftale, men dette kunne overvejes, således at det på et tidligt tidspunkt står klart for alle parter, hvilke konditioner, der forhandles på. Emnet havde været drøftet på forhandlingskonferencen. Som afgående formand ville han imidlertid ikke være med til at bestemme, hvorledes KTO skal tilrettelægge næste overenskomstforhandling.